

Heel wat vaccintwijfelaars kiezen nu toch voor coronaprik: "Mensen willen liefst op eigen tempo beslissen"

Almaar meer mensen die de voorbije maanden over de coronavaccins twijfelden, kiezen nu alsnog voor een prik. Dat blijkt uit de nieuwe Motivatiebarometer van de universiteiten van Gent, Leuven, Brussel en Louvain-la-Neuve, waarover De Morgen en De Standaard berichten. Het sleutelwoord om hen over de streep te trekken? Geduld.

Stefan Grommen

do 24 jun 2021 (9 08:45

In ons land hebben nu al ruim 7 op de 10 volwassenen – dat is meer dan de helft van de volledige bevolking – minstens 1 coronavaccin gekregen. Het gaat dus vrij goed vooruit en dat mag positief nieuws genoemd worden in de race tegen de besmettelijkere deltavariant van het coronavirus.

Maar nog positiever is dat ook de groep mensen die twijfelden aan een vaccin - of die het zelfs ronduit afwezen - overstag gaat om zich te laten inenten. Dat leert de nieuwste Motivatiebarometer https://motivationbarometer.com/portfolio-item/rapport-31-verleiden-overtuigen-en-of-informeren-hoe-kunnen-we-met-vaccintwijfelaars-omgaan/ van de universiteiten van Gent, Leuven, Brussel en Louvain-la-Neuve. Van de mensen die in april nog niet zeker waren of ze zich wilden laten vaccineren, zijn nu bijna 8 op de 10 (79 procent) toch overstag gegaan.

Ook vaccinoloog Pierre Van Damme had die evolutie al opgemerkt in de tweewekelijkse corona-enquête van de UAntwerpen. "Je ziet dat percentage vaccintwijfelaars gaandeweg afnemen. Dat is een goede evolutie, maar ook begrijpelijk. Een aantal mensen heeft een tijd met vragen gezeten. Dan is er een heleboel sensibilisering en informatie gekomen door de deelstaten en dat heeft een effect gehad."

Ook jongvolwassenen zeggen ja

Zelfs de echte vaccinweigeraars zijn zich in de voorbije maanden zachter gaan opstellen. Meer dan 6 op de 10 evolueerden tussen januari en april en tussen april en juni van weigeraars naar twijfelaars en zelfs van twijfelaars naar vaccinliefhebbers. Bijna de helft van die oorspronkelijk weigerachtige groep heeft zich al laten inenten.

Professor psychologie Maarten Vansteenkiste spreekt van "zeer hoopgevende" cijfers. "En ook de vaccinatiebereidheid bij -35-jarigen (de groep die de komende weken aan de beurt komt, red.) ligt hoog tot zeer hoog."

Bijna 3 op de 4 (73 procent) -35-jarigen zegt een vaccin te zullen aanvaarden. "En als we de totale steekproef bekijken, komen we aan 82 procent van de -35-jarigen die ofwel al gevaccineerd zijn of erg bereid is tot vaccinatie. De positieve evolutie die we zagen bij de oudere volwassenen zet zich verder bij de jongvolwassenen."

Brussel hinkt achterop

Als je naar de vaccinatiegraad kijkt, zijn er wel grote verschillen in ons land. In Vlaanderen ligt die op 74 procent van de volwassenen, in Brussel maar op 51 procent. Dat baart Van Damme wel wat zorgen, al weet hij dat er in Brussel wel actie wordt ondernomen. "Dat maakt uit, want anders heb je iets meer vatbare mensen in een bepaald deel van het land, waar het virus kan overleven en zich verspreiden. Het is in ieders belang dat die percentages zo hoog mogelijk liggen over het hele grondgebied, dan heb je ook een groepseffect."

Het kan lukken, als je kijkt naar Wallonië. "Dat is aan een inhaalbeweging bezig en dat heeft ook iets meer tijd gekost. Zien vaccineren, doet vaccineren. De verhalen van mensen die terugkomen van vaccinatiecentra zijn positief en dat heeft ook effect op de mensen die thuisgebleven zijn. Je moet het tijd geven. Maar we zitten wel in een pandemie, dus we willen die cijfers in juli snel naar boven zien gaan."

Vooral geen druk zetten

De Motivatiebarometer probeerde ook te achterhalen waar die toegenomen vaccinatiebereidheid vandaan komt. Het sleutelwoord daar lijkt "geduld" te zijn, zegt Vansteenkiste.

"Mensen vinden dat zeer belangrijk, dat ze zelf op hun eigen tempo tot hun beslissing kunnen komen. Dus gerichte informatie, een persoonlijk gesprek met een gezondheidswerker om zorgen te beantwoorden en dan de ruimte om zelf tot een beslissing te komen, zijn cruciale motivationele elementen om om te gaan met die twijfelaars en weigeraars."

Als je twijfelaars probeert te overtuigen met een beloning gaan ze net langer twijfelen omdat ze niet zelf tot die beslissing zijn gekomen.

Professor psychologie Maarten Vansteenkiste (UGent)

Anders gezegd: druk zetten, in welke vorm dan ook, werkt duidelijk niet. Opvallend daar is ook dat wie wél overtuigd is van het belang van vaccins vaak verkeerd inschat wat de juiste aanpak is. Waar twijfelaars expliciet dat geduld vragen om op eigen tempo tot een beslissing te kunnen komen, willen overtuigden net de druk opdrijven door vaccinatie te belonen of te verplichten en willen ze unieke privileges toekennen aan gevaccineerden.

"Weigeraars en twijfelaars zijn sterk gekant tegen beloningen", ziet Vansteenkiste.
"In dat geval voelen ze zich onder druk gezet om zich te laten inenten en gaan ze net langer twijfelen omdat ze niet zelf tot die beslissing zijn gekomen.

Herbeluister hier het gesprek met Pierre Van Damme in "De ochtend" op Radio 1:

